

Krajská hygienická stanice Královéhradeckého kraje

se sídlem v Hradci Králové

Sp. zn.: S-KHSHK 36692/2024/2
Č. j.: KHSHK 38841/2024/HOK.RK/Ha
Vyřizuje: Mgr. Lenka Hartmanová
Tel.: 491 407 818
E-mail: lenka.hartmanova@khshk.cz

AQUA SERVIS, a.s.
Štemberkova 1094
516 01 Rychnov nad Kněžnou
IDDS: 5zjcu84

V Náchodě dne 12. prosince 2024

ROZHODNUTÍ

Krajská hygienická stanice Královéhradeckého kraje se sídlem v Hradci Králové (dále jen „KHS“) jako orgán ochrany veřejného zdraví příslušný podle § 82 odst. 1 a 2 písm. a) zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“), rozhodla v souladu s § 3a odst. 1 zákona takto:

Společnosti AQUA SERVIS, a.s., sídlem Štemberkova 1094, 516 01 Rychnov nad Kněžnou, IČO 609 14 076, osobě podle § 3 odst. 2 zákona provozující vodovod pro veřejnou potřebu Solnice (Císařská studánka), se pro ukazatel jakosti pitné vody dusičnany určuje mírnější hygienický limit, než stanoví vyhláška č. 252/2004 Sb., kterou se stanoví hygienické požadavky na pitnou a teplou vodu a četnost a rozsah kontroly pitné vody, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška č. 252/2004 Sb.“).

V souladu s § 3a odst. 6 zákona KHS stanovuje:

- a) **maximální povolená hodnota ukazatele: 60 mg/l**
- b) **doba, na kterou se určuje mírnější hygienický limit: do 31. října 2027**
- c) **zeměpisná oblast, které se toto rozhodnutí týká:**

Město Solnice – Solnice, Ještětice, obec Kvasiny, obec Skuhrov nad Bělou – Skuhrov nad Bělou, Brocná, Debřece, Hraštice, Rybníčky, Svinná, obec Bílý Újezd – Bílý Újezd, Hroška, Masty, obec Černíkovice, Domašín, obec Lično, obec Třebešov, obec Libel, obec Synkov – Slemeno – Synkov, Slemeno, Jedlina, město Rychnov nad Kněžnou – Lipovka, Litohrady

podniky v oboru výroby a oběhu potravin:

BEAS, a.s. – pekárna Lično, Lično 16, 517 41 Lično
- d) **množství dodávané vody za den: 1 800 m³ dodávané vody do SV Císařská studánka a 100 m³ předávané vody do SV Rychnov nad Kněžnou**
- e) **rozsah zasaženého obyvatelstva: 8 500 obyvatel**
- f) **schéma kontroly jakosti pitné vody: laboratorní kontrola jakosti pitné vody bude prováděna v rozsahu minimálně 2 x úplný rozbor za rok a 10 x krácený rozbor za rok**

v souladu s přílohou č. 4 k vyhlášce č. 252/2004 Sb., rozšířená o stanovení dusičnanů v pitné vodě dodávané z rozvodné sítě v četnosti 1 x týdně.

g) souhrn plánu nezbytných nápravných opatření:

- prohloubení vrtu J-1, odhad nákladů 680 000 Kč, časový rozvrh/termín realizace do 31. března 2025
- výstavba nového vrtu J-3, odhad nákladů za realizaci vrtu včetně projektové dokumentace 4 100 000 Kč, časový rozvrh/termín pro zhotovení projektové dokumentace 30. dubna 2025, realizace vrtu do 31. prosince 2026

Zároveň bude probíhat hledání nového zdroje v jímacím území Močinec a výstavba přivaděče. Bude posouzena možnost odebírání povrchové vody z Dlouhé strouhy.

V souladu s § 99 zákona je rozhodnutí vázáno na podmínku:

V informaci odběratelům dle § 3a odst. 7 zákona uvést vedle postupu k ochraně zdraví dále informaci o nevhodnosti používání vodovodní vody k přípravě kojenecké stravy a o doporučení k omezení spotřeby vody u těhotných žen a u dětí ve věku do 2 let (věková skupina 1 – 2,99 let).

Odůvodnění

Dne 19. listopadu 2024 byla na KHS doručena žádost žadatele obchodní společnosti AQUA SERVIS, a.s., sídlem Štemberkova 1094, 516 01 Rychnov nad Kněžnou, IČO 609 14 076, osoby podle § 3 odst. 2 zákona provozující vodovod pro veřejnou potřebu Solnice (Císařská studánka), kterou požádal o určení mírnějšího hygienického limitu, než stanoví vyhláška č. 252/2004 Sb., pro ukazatel dusičnany.

Podle § 3a odst. 1 zákona zjistí-li osoby uvedené v § 3 odst. 2, s výjimkou osob uvedených v § 3 odst. 2 písm. b), že nápravnými opatřeními není možné dodržení ukazatelů s nejvyšší mezní hodnotou, s výjimkou mikrobiologických ukazatelů, dosáhnout postupem podle § 3 odst. 4 věty třetí nebo v případě, že povolení již vydáno bylo, ale doba nedodržení hygienického limitu přesáhla 30 dnů během posledních 12 měsíců, může požádat příslušný orgán ochrany veřejného zdraví o určení mírnějšího hygienického limitu, než stanoví prováděcí právní předpis. Orgán ochrany veřejného zdraví může na časově omezenou dobu určit mírnější hygienický limit ukazatelů s nejvyšší mezní hodnotou, s výjimkou mikrobiologických ukazatelů, jestliže používání vody takové jakosti po stanovenou dobu nepovede k ohrožení lidského zdraví a pitnou vodu není možné zabezpečit jiným přiměřeným způsobem. Určení mírnějšího hygienického limitu omezí příslušný orgán ochrany veřejného zdraví na dobu co nejkratší, která nesmí přesáhnout dobu 3 let. Na žádost osoby uvedené ve větě první může být tato doba prodloužena, nejdéle však na další 3 roky. Orgán ochrany veřejného zdraví může mírnější hygienický limit ukazatelů s nejvyšší mezní hodnotou stanovit pouze v případě, pokud se jedná o

- a) nový zdroj pro odběr pitné vody nebo vody vyžadující úpravu na vodu pitnou; za nový zdroj pro odběr pitné vody nebo vody vyžadující úpravu na vodu pitnou podle tohoto odstavce se považuje zdroj, který začal být využíván po 12. lednu 2023,
- b) nově zjištěný zdroj znečištění nebo o nově sledované ukazatele; za nově zjištěný zdroj znečištění podle tohoto odstavce se považuje zdroj znečištění identifikovaný po 12. lednu 2023, nebo

c) nepředvídatelnou a výjimečnou situaci při odběru vody ze stávajícího zdroje, včetně mimořádného dopadu přírodních vlivů, která by mohla vést k dočasnému omezenému překročení hodnot ukazatelů;

v mimořádných případech, kdy navržená nápravná opatření nezbytná pro dosažení hygienického limitu ukazatele s nejvyšší mezní hodnotou stanoveného prováděcím právním předpisem vyžadují delší časové období, může být na žádost osoby uvedené ve větě první doba určení hygienického limitu prodloužena nejdéle o 3 roky, a to pouze v případě, že se jedná o mírnější hygienický limit stanovený podle písmene a) nebo b).

Podle § 3a odst. 4 zákona při postupu podle odstavce 1 příslušný orgán ochrany veřejného zdraví přihlédne i k ohrožení lidského zdraví, ke kterému by mohlo dojít přerušením dodávky pitné vody nebo omezením jejího používání.

Podle § 3a odst. 5 zákona žádost musí obsahovat náležitosti uvedené v odstavci 6 písm. a) až e) a hodnocení zdravotních rizik podle § 2 odst. 4.

Podle § 3a odst. 6 zákona příslušný orgán ochrany veřejného zdraví v určení mírnějšího hygienického limitu a jeho prodloužení podle odstavce 1 stanoví

- a) ukazatel, kterého se povolení týká, výsledky kontrol jakosti pitné vody předchozího období, maximální povolenou hodnotu tohoto ukazatele a dobu, na kterou se určuje mírnější hygienický limit,
- b) zeměpisnou oblast, množství dodávané vody za den, rozsah zasaženého obyvatelstva a informaci o tom, zda se povolení týká i podniků v oboru výroby a oběhu potravin,
- c) schéma kontroly jakosti pitné vody, podle potřeby se zvýšenou četností,
- d) souhrn plánu nezbytných nápravných opatření včetně časového rozvrhu prací, odhadu nákladů a zajištění revizí,
- e) odůvodnění.

Předložená žádost obsahovala veškeré náležitosti a podklady požadované § 3a odst. 5 zákona.

Obsah dusičnanů v pitné vodě veřejného vodovodu Solnice (Císařská studánka) vykazoval od roku 2021 hodnoty blízké se hygienickému limitu 50 mg/l s průměrem stanovených hodnot v roce 2021 48,1 mg/l (13 vzorků, maximum 49,5 mg/l), v roce 2022 43,6 mg/l (16 vzorků, maximum 49,3 mg/l), v roce 2023 49,0 mg/l (17 vzorků, maximum 49,9 mg/l) a v roce 2024 do doby podání žádosti 48,3 mg/l (18 vzorků) s nárůstem po vydatných deštích v září, kdy byl ve vzorcích zaznamenán obsah dusičnanů 49,7 mg/l – 54,7 mg/l s rostoucí tendencí. Po vydatných deštích se koncentrace dusičnanů v podzemní vodě zvýšila z důvodu tlaku povrchové říční vody na podloží. Dusičnany jsou v zájmovém území přítomny v podloží z důvodu zemědělského hospodaření v minulosti a nelze očekávat v budoucnosti výrazné zlepšení situace, která byla zhodnocena odborným hydrogeologem – spol. FINGEO s.r.o. - RNDr. Svatopluk Šeda. Z výsledků rozborů dusičnanů v surové vodě jednotlivých zdrojů veřejného vodovodu se obsah dusičnanů od září 2024 pohybuje v intervalu 50,1 mg/l – 71,0 mg/l. Významné zvýšení obsahu dusičnanů v pitné vodě po vydatných deštích v září 2024 KHS hodnotí jako nepředvídatelnou a výjimečnou situaci při odběru vody ze stávajícího zdroje – mimořádný dopad přírodních vlivů, který vede k dočasnému omezenému překročení hodnoty ukazatele dusičnany. Na základě výše uvedeného se jedná o případ dle § 3a odst. 1 písm. c) zákona, kdy orgán ochrany veřejného zdraví může mírnější hygienický limit ukazatelů s nejvyšší mezní hodnotou stanovit.

Z tohoto důvodu žádá provozovatel o povolení maximální hodnoty předmětného ukazatele dusičnany na 60 mg/l.

Provozovatel veřejného vodovodního řadu jako způsob řešení uvádí prohloubení vrtu J-1, výstavbu nového vrtu J-3 a zároveň hledání nového zdroje v jímacím území Močinec a výstavbu přivaděče, posouzení odebírání povrchové vody z Dlouhé strouhy.

Součástí žádosti je Protokol o autorizovaném hodnocení zdravotních rizik – Skupinový vodovod Císařská studánka, hodnocení zdravotních rizik dusičnanů z pitné vody, zpracovaný v květnu 2024 MUDr. Bohumilem Havlem, Větrná 9, 568 02 Svitavy, držitelem osvědčení o autorizaci k hodnocení zdravotních rizik expozice chemickým látkám v prostředí vydaného Státním zdravotním ústavem Praha pod č. 008/04. Z jeho závěru vyplývá, že při obsahu dusičnanů v dodávané pitné vodě do maximální koncentrace 60 mg/l nelze vyloučit riziko nepříznivých účinků dusičnanů u kojenců, těhotných žen a u dětí ve věku do 2 let (věková skupina 1 – 2,99 let).

Podle § 3a odst. 7 zákona je provozovatel povinen neprodleně v přiměřeném rozsahu informovat o určení mírnějšího hygienického limitu odběratele a další osoby v obdobném postavení, kterých se opatření týká. Vzhledem k výše uvedenému závěru, je provozovatel do informace povinen zahrnout i postup k ochraně zdraví. Dále je provozovatel povinen neprodleně zajistit zásobování pitnou vodou pro odběratele vyloučené nebo omezené v zásobování vodou.

V souladu s § 99 zákona váže KHS rozhodnutí na podmínku uvést ve výše uvedené informaci nevhodnost používání vodovodní vody k přípravě kojenecké stravy a o doporučení k omezení spotřeby vody u těhotných žen a u dětí ve věku do 2 let (věková skupina 1 – 2,99 let). Provozovatel vodovodu musí informovat odběratele vody prokazatelným způsobem v místě obvyklém.

Vzhledem k tomu, že po posouzení výše uvedené žádosti byly splněny předpoklady stanovené zákonem pro určení mírnějšího hygienického limitu, než stanoví prováděcí právní předpis, bylo rozhodnuto tak, jak je uvedeno ve výroku rozhodnutí.

Podle § 3a odst. 2 zákona před uplynutím doby, na kterou byl mírnější hygienický limit podle odstavce 1 omezen, je provozovatel povinen doložit příslušnému orgánu ochrany veřejného zdraví, zda a v jakém rozsahu byla zjednána náprava. Příslušný orgán ochrany veřejného zdraví tuto skutečnost ověří.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí lze podat odvolání do 15 dnů ode dne jeho doručení k Ministerstvu zdravotnictví prostřednictvím Krajské hygienické stanice Královéhradeckého kraje se sídlem v Hradci Králové.

Ing. Martin Libotovský
ředitel odboru hygieny obecné a komunální